

## *Vnitřní vztah mezi Velikonocemi, Nanebevstoupeními a Svatodušní událostí*

Na tomto místě se musí ještě zvláště poukázat na vnitřní vztah tajemství Velikonoc k dalším krokům rozvoje Kristova impulsu po mystériu Golgoty, ' Nanebevstoupení a Svatodušní události. Uskutečnil se ve Zmrtvýchvstání mohutný průlom - průlom až do pozemského ; světa - oněch sil, které člověk jinak prožívá jen v půlnoční hodině světového bytí, to znamená na nejvyšším bodě mezi dvěma inkarnacemi. Působením nejvyšší (první) hierarchie, která v sobě nese tvůrčí impulsy všech dalších hierarchií, se stále vtiskuje světová karma z výšin světové půlnoci do pozemské materie. „Oni i [Trůnové, Cherubové a Serafové] mají v duchovním kosmu svůj vyšší řádový stupeň proto, že jsou mocnější, ne pouze duchovně v prožívání duchovním, nýbrž proto, že toto duchovno, které prožívají v duchovnu, uskutečňují pak ve fyzicku“ (GA 239, 9. 6. 1924). Tím se sice děje tato činnost první hierarchie, která vtiskuje karmu bezprostředně do pozemského světa, avšak její působnost se uskutečňuje ze sil strany světové půlnoci, v protikladu ke sféře lidské, která je na polední straně světového bytí. To znamená, že propast mezi oběma oblastmi působení, oblastí lidskou a oblastí první hierarchie (nebo mezi polední a půlnoční stranou světového bytí), je v zemské sféře tak velká jako cesta duše ze světa fyzicko-smyslového až k nejvyššímu bodu jejího putování mezi dvěma inkarnacemi. Tento nejvyšší bod leží podle Rudolfa Steinera na nejvyšší hranici vyššího devachanu (kde bezprostředně hraničí se sférou budhi) a nachází se, nazíráno duchovně-kosmicky, na oné straně viditelného hvězdného nebe, zvířetníku.

Tuto světovou propast překlenul Kristus ve svém Nanebevstoupení novým a jedinečným způsobem: nikoli ve směru vertikálním (jako to činívá duše vždy po smrti ve svém vzestupu ke světové půlnoci), nýbrž ve směru horizontálním, to znamená přímo na Zemi, ani vystoupil vzhůru do výšin duchovního světa. Jinými slovy: Kristus spojil síly světové půlnoční hodiny, které jsou současně silami všech devíti hierarchií, bezprostředně s duchovní formou ísického těla (fantomu) Ježíše z Nazaretu. Tím bylo zrozeno Tělo Zmrtvýchvstání nikoli s druhé strany hvězd, nýbrž bezprostředně na Zemi, ono

Na toto tajemství poukázal apoštolům sám Kristus Svým Nanebevstoupením. Neboť co znamená toto Nanebevstoupení z hlediska Pátého evangelia? V Nanebevstoupení Kristus neopustil - v protikladu k životu člověka po smrti - Zemi, aby se odebral do oblasti za hvězdami, nýbrž snesl nebeské síly, síly horního devachanu, dolů na samu Zemi. „A další život Kristův v zemské sféře od

Nanebevstoupení nebo od Svatodušní události [tuto událost mohou, jak uvidíme, prožít také lidé] musíme srovnat s tím, co prožívá lidská duše, když je v tak zvaném devachanu, v zemi duchů“ (GA 148, 3. 10. 1913). Jeli přinesl Kristus, jak jsme již viděli, místo aby se vrátil do výšin duchovního světa, přinesl nejvyšší síly devachanu na Zemi - samy síly půlnoční hodiny -, které zjevil lidem ve svém Nanebevstoupení. Tím jim také ukázal

původ těch duchovních sil, z nichž byl uskutečnil Svě Zmrtvýchvstání ve fyzickém těle.

Řečené se ozřejmí především z toho, co bude uvedeno dále. Anthroposofie popisuje, že další stupně kosmického vývoje, Jupiter, Venuše a Vulkán, které znamenají pro Zemi budoucnost, jsou v duchovním světě již dnes přítomnosti: stupeň Jupiteru na úrovni astrální, stupeň Venuše na dolním devachanu a stupeň Vulkánu na horním devachanu, takže půlnoční hodina znamená vlastní přechod od Vulkánu ke stavu světa ještě vyššímu. Tím se stává srozumitelným, co minil Rudolf Steiner, když říká, že v Kristu žila na Zemi taková bytost, jakou bude člověk svým způsobem teprve *na konci* doby Vulkánu.

Tím se stává zřejmým, jakým způsobem a proč musilo následovat po Kristově Zmrtvýchvstání. Jeho Nanebevstoupení. Co se ve skutečnosti stalo ve Zmrtvýchvstání a z jakých sil bylo zrozeno Tělo Zmrtvýchvstání, to ukázal Kristus Svým nejpokročilejším žákům v události Nanebevstoupení. Neboť tím jim zjevil velké tajemství, že tehdy bylo vytvořeno nové, „horizontální“ spojení mezi polednem a půlnocí světového bytí. Že bylo po Zmrtvýchvstání vytvořeno mezi oběma břehy světové propasti - která je, jak jsme již viděli, tak hluboká jako vzdálenost mezi Zemí a světem za stálicemi - bytostné spojení a přímá výměna sil, že bylo vytvořeno s východiskem na Zemi, zjevil Kristus lidstvu v Nanebevstoupení Svým „vertikálním“ výstupem vzhůru.

S touže důslednou nutností /Folgerichtigkeit/, s níž se po Zmrtvýchvstání uskutečnilo Nanebevstoupení, vyvinula se z těch obou jako třetí krok Událost svatodušní. Přitom šlo o to, aby bylo nyní to, co se bylo předtím stalo ve Zmrtvýchvstání a v Nanebevstoupení ještě mimo lidské duše jako „mystická skutečnost“, aby to bylo s těmito lidskými dušemi spojeno. Lidé měli nyní pochopit svým individuálním vědomím já, co se bylo objektivně událo na obou stupních předchozích v kosmu samém. To se mohlo stát jen tím, že se jim již na Zemi stalo přístupným něco, co směli jinak prožívat jen v hodině světové půlnoci mezi dvěma inkarnacemi.

Na tomto místě je ještě třeba mít na zřeteli, co vylíčil Rudolf Steiner v přednášce z 13. dubna 1914. Tam sděluje, že se v hodině světové půlnoci zjevuje lidské duši nejen činnost všech devíti hierarchií tvořící karmu, nýbrž že se také ukazuje Duch Svatý se svou inspirací, působě dolů ze sfér ještě vyšších, na horní hranici vyššího devachanu.

Tak prožívá lidská duše na nejvyšším bodu svého putování mezi dvěma ' inkamacemi oplodnění Duchem Svatým, čímž může „nově procitnout ve světovění bytí“ (GA 153). Jinými slovy: V půlnoční hodině bytí je tak duše přiváděna tím, že je; shůry naplněna Duchem Svatým, ke svému individuálnímu vědomí já. „Duch duchovního světa, který nás budí, toho poznáváme, když ze světové půlnoci zasvítá nové světlo, zářící nad naším uplynulým lidstvím<sup>29</sup> ... Tímto Duchem jsme; ve své bytosti opět probouzení ze světové půlnoci. Jsme tedy ve světové půlnoci probouzení Duchem Svatým. *Per Spiritum Sanctum reviviscimus*“ (tamtéž,, kursivováno Rudolfem Steinerem).

Tím přichází duše do styku se světovou sférou, z níž Kristus vzal síly pro Svějí tělesné Zmrtvýchvstání. A protože spojil ve Svém Zmrtvýchvstání tyto síly; půlnoční světové výše bezprostředně s vývojem Země a tím překlenul pro všechny lidi kosmickou propast - nebo v jiném obraze: otevřel kosmickou bránu mezi světovou půlnocí a polednem světového bytí -, mohl se také skrze tuto otevřenou ' bránu objevit ve světovém vývoji mezi lidmi Duch Svatý ozařující individuální ! vědomí já a mohl do nich vylít pravé poznání mystéria Golgoty a Nanebevstoupení. V tom spočívá poselství a význam Události svatodušní.

Z tohoto důvodu je vylití Ducha bezprostředním důsledkem Zmrtvýchvstání a Nanebevstoupení. Od té doby již nemohu být tyto události od sebe oddělovány, což se projevuje v ročním koloběhu tím, že tvoří základ tří *pohyblivých* svátků, které po sobě následují v přísně kosmické zákonitosti. Tak je v nich pro všechny lidi uchovávána vnitřní substance tohoto velkého trojího dění na přelomu věků.

Sergej O. Prokofjev

29

**B** německém textu je zde „Menschheit“, což znamená v dnešní němčině především „lidstvo“. Překladateli však připadá, že je podle kontextu vhodnější slovo „lidství“. Ostatně ve starší němčině (ojediněle i v novější) může slovo „Menscheit“ znamenat také „lidství, člověčenství“.- Pozn. překl.